
ANTAGNA TEXTER

P8_TA(2019)0013

EU:s riktlinjer och mandatet för EU:s särskilda sändebud för främjande av religions- och trosfrihet utanför EU

Europaparlamentets resolution av den 15 januari 2019 om EU:s riktlinjer och mandatet för EU:s särskilda sändebud för främjandet av religions- och trosfrihet utanför EU (2018/2155(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av det internationella rättsliga skyddet av tanke-, samvets-, religions- och trosfriheten enligt artikel 18 i 1948 års allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, artikel 18 i 1966 års internationella konvention om medborgerliga och politiska rättigheter, 1981 års förklaring om avskaffande av alla former av intolerans och diskriminering grundad på religion eller övertygelse, artikel 9 i Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna och artiklarna 10, 21 och 22 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,
- med beaktande av FN:s råd för mänskliga rättigheters kommentar nr 22 av den 30 juli 1993 om artikel 18 i 1948 års allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och dess resolution 16/18 av den 12 april 2011 om bekämpning av intolerans, negativa stereotyper, stigmatisering, diskriminering, uppmaning till våld samt våldshandlingar mot personer på grund av religion eller trosuppfattning,
- med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 2 och 21,
- med beaktande av artikel 17 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- med beaktande av rådets slutsatser av den 21 februari 2011 om intolerans, diskriminering och våld på grund av religion eller trosuppfattning,
- med beaktande av EU:s strategiska ram och handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati som antogs den 25 juni 2012 av rådet och EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati för 2015–2019,
- med beaktande av EU:s riktlinjer av den 24 juni 2013 om främjande och skydd av religions- och trosfriheten,
- med beaktande av sin rekommendation av den 13 juni 2013 om utkastet till

EU:s riktlinjer om främjande och skydd av religions- och trosfriheten¹,

- med beaktande av sina resolutioner av den 20 januari 2011 om situationen för kristna när det gäller religionsfrihet², av den 4 februari 2016 om det så kallade IS/Daish systematiska massmord på religiösa minoriteter³ och av den 14 december 2017 om situationen för rohingyafolket⁴,
- med beaktande av sin resolution av den 9 juli 2015 om EU:s nya strategi för mänskliga rättigheter och demokrati – utvärdering av verksamheten inom det europeiska initiativet för demokrati efter dess inrättande⁵, särskilt punkterna 27 och 28,
- med beaktande av sina resolutioner av den 14 december 2016⁶ och av den 23 november 2017⁷ om årsrapporterna för 2015 och 2016 om mänskliga rättigheter och demokrati i världen och Europeiska unionens politik på området, särskilt punkt 14 i 2016 års resolution om 2015 och punkt 8 i 2017 års resolution om 2016,
- med beaktande av den handlingsplan som man enades om i Rabat och som offentliggjordes den 5 oktober 2012 av kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter, avseende ett förbud mot förespråkande av hat på grundval av nationalitet, ras eller religion som utgör uppvigling till diskriminering, fientlighet eller våld,
- med beaktande av mandatet för det särskilda sändebudet för främjande av tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet utanför EU,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 235/2014 av den 11 mars 2014 om inrättande av ett finansieringsinstrument för demokrati och mänskliga rättigheter i hela världen⁸,
- med beaktande av rådets slutsatser av den 19 maj 2014 om en rättighetsbaserad strategi för utvecklingssamarbete som omfattar alla mänskliga rättigheter och av arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar av den 30 april 2014 med titeln *Tool-box – A rights-based approach encompassing all human rights for EU development cooperation* (SWD(2014)0152),
- med beaktande av att den saudiske bloggaren och aktivisten Raif Badawi 2015 tilldelades Europaparlamentets Sacharovpris för tankefrihet för hans anmärkningsvärda insatser för att främja en öppen diskussion om religion och politik i hans land, och med beaktande av hans fortsatta frihetsberövande till följd av hans dom till tio års fängelse, tusen piskrapp och ett stort bötesbelopp för att påstått ha ”förolämpat islam”,
- med beaktande av fallet med den pakistanska kristna kvinnan Asia Bibi, som fängslades och dömdes till döden för hädelse, och av hennes frikännande nyligen,

---

¹ EUT C 65, 19.2.2016, s. 174.

² EUT C 136E, 11.5.2012, s. 53.

³ EUT C 35, 31.1.2018, s. 77.

⁴ Antagna texter, P8_TA(2017)0500.

⁵ EUT C 265, 11.8.2017, s. 130.

⁶ Antagna texter, P8_TA(2016)0502.

⁷ Antagna texter, P8_TA(2017)0494.

⁸ EUT L 77, 15.3.2014, s. 85.

- med beaktande av artikel 52 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för utrikesfrågor (A8-0449/2018), och av följande skäl:
  - A. Rätten till tanke-, samvets-, religions- och trosfrihet, som inom EU och i denna resolution ofta kallas enbart religions- och trosfrihet, är en allmängiltig mänsklig rättighet och en grundläggande rättighet, likställd med alla andra grundläggande rättigheter, som tillkommer individen, som inte bör utsättas för någon form av diskriminering, i enlighet med vad som fastställs i internationella och europeiska grundtexter, däribland den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Alla människor har rätt till respekt för samtliga mänskliga rättigheter som erkänns i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, utan diskriminering på grund av ras, etnisk tillhörighet, förmåga, kön, sexuell läggning, religiös tro eller avsaknad av religiös tro. Enligt artikel 21 i fördraget om Europeiska unionen ska unionens yttre åtgärder utgå från de principer som har legat till grund för dess egen tillblivelse. Enligt artikel 2 i fördraget ska unionen bygga på samhällen som kännetecknas av mångfald och tolerans.
  - B. Principen om åtskillnad mellan kyrka och stat är av central betydelse i författningar i hela världen och i Europa.
  - C. Europaparlamentet har definierat sekularism som strikt åtskillnad mellan den religiösa och den politiska makten, vilket innebär ett förkastande av all religiös inblandning i samhällets styrning och all offentlig inblandning i religiösa angelägenheter, förutom i syfte att upprätthålla säkerheten och den allmänna ordningen (inklusive respekten för andras frihet), liksom en garanti för lika samvetsfrihet för alla – såväl troende som agnostiker och ateister.
  - D. Religions- och trosfrihet innebär att en person har rätt att välja vad den tror eller inte tror på, rätt att byta eller överge sin religion eller övertygelse utan några restriktioner och rätt att utöva och uttrycka tankar, samvete, religion eller trosuppfattning efter eget gottfinnande, både enskilt och tillsammans med andra och både privat och offentligt. Tankar, samvete, religion och trosuppfattning kan uttryckas genom andakt, efterlevnad, praktiska handlingar eller undervisning. Religions- och trosfrihet omfattar rätten för troende och icke-troende att bevara eller överge sin livsuppfattning och att agera i enlighet med denna och för religiösa, sekulära och konfessionslösa organisationer att ha en erkänd ställning som juridisk person. Att skydda personer som tillhör en religion eller som inte tillhör någon religion och att på ett effektivt sätt ta itu med brott mot religions- och trosfriheten, såsom diskriminering eller rättsliga begränsningar baserade på religion eller trosuppfattning, är grundläggande om man ska kunna garantera att människor kan åtnjuta religions- och trosfrihet på lika villkor.
  - E. Teistiska, icke-teistiska och ateistiska trosuppfattningar liksom rätten att inte bekänna sig till någon religion eller trosuppfattning skyddas också i artikel 18 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter. Att omfatta eller inte omfatta en religion eller trosuppfattning är en absolut rättighet som inte under några omständigheter får begränsas.

- F. Alla mänskliga och grundläggande rättigheter är odelbara, ömsesidigt beroende och sammanlänkade. Religions- och trosfrihet inbegriper och är beroende av delar av många andra mänskliga och grundläggande rättigheter, såsom yttrandefrihet och mötes- och föreningsfrihet, och tillsammans spelar de en viktig roll i kampen mot alla former av intolerans och diskriminering på grund av religion eller trosuppfattning.
- G. Religionsfriheten upphör där andras fri- och rättigheter kränks. Utövande av religion eller övertygelse kan aldrig och under inga förevändningar rättfärdiga våldsam extremism eller stympning eller ge någon rätt att begå handlingar som kränker individens inneboende värdighet.
- H. Respekt för religions- och trosfriheten bidrar på ett direkt sätt till demokrati, utveckling, rättsstatsprincipen, fred och stabilitet. Kränkningar av religions- och trosfriheten är vanligt förekommande, påverkar människor i hela världen, skadar människors värdighet och skapar eller späder på intolerans samt är ofta ett tidigt tecken på en risk för våld och konflikter. Staterna måste tillämpa tillbörlig aktsamhet för att förhindra, utreda och straffa våldshandlingar eller hot om sådana mot personer på grund av deras religion eller trosuppfattning, samt utkräva ansvar om sådana överträdelser sker.
- I. Enligt artikel 21 i EU-fördraget ska EU främja och skydda de mänskliga rättigheternas och grundläggande friheternas universalitet och odelbarhet och respekten för människors värde, som är några av grundprinciperna för dess utrikespolitik.
- J. I många länder finns det fortfarande religiösa inskränkningar och motsättningar skapade av regeringar eller samhället. Vissa religiösa minoriteter har drabbats av en högre grad av hot och förföljelse från statliga och icke-statliga aktörer. Människorättsförsvarare över hela världen kämpar för religions- och trosfrihet under ökande hot och angrepp.
- K. I syfte att uppnå målet att främja tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet genom EU:s utrikespolitik antog rådet i juni 2013 EU:s riktlinjer om främjande och skydd av tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet, och i maj 2016 utnämnde kommissionen EU:s första särskilda sändebud för främjande av tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet utanför EU för en period av ett år, som sedan dess har förlängts med ytterligare ett år två gånger.
- L. EU har arbetat för religions- och trosfrihet på internationell nivå och genom multilaterala forum, särskilt genom att inta en ledande roll i samband med tematiska resolutioner om religions- och trosfrihet i FN:s generalförsamling och FN:s råd för mänskliga rättigheter och stödja mandatet för och arbeta med FN:s särskilda rapportör om religions- och trosfrihet, men även genom samarbete med likasinnade tredjeländer.
- M. Främjande av tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet, inbegripet civilsamhällets stöd till att skydda rättigheterna för troende och icke-troende, i synnerhet personer som tillhör religiösa minoriteter och trosminoriteter, stöd till människorättsförsvarare och kampen mot diskriminering på grund av bland annat religion och trosuppfattning samt främjade av en interkulturell och interreligiös dialog är en finansieringsprioritering för det europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter (EIDMR) för 2014–2020. Europeiska utvecklingsfonden och EU:s finansiella instrument, såsom finansieringsinstrumentet för utvecklingssamarbete, det europeiska grannskapsinstrumentet, instrumentet som bidrar till stabilitet och fred och instrumentet för stöd inför anslutningen, har också gett stöd till projekt som kan förbättra situationen

i fråga om tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet.

1. Europaparlamentet understryker att tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet, som inom EU och i denna resolution allmänt kallas enbart religions- och trosfrihet, är en universell mänsklig rättighet, ett av EU:s värden och en viktig och obestridlig pelare för värdighet med stor inverkan på alla människor och deras personliga identitet och utveckling och på samhällen. Parlamentet understryker att varje individ måste ha friheten att inrätta sitt liv efter egen övertygelse. Parlamentet betonar att rätten till religions- och trosfrihet innefattar rätten att inte tro, rätten till en teistisk, icke-teistisk, agnostisk eller ateistisk åskådning och rätten till apostasi. Parlamentet bekräftar att religions- och trosfriheten måste skyddas, främjas och försvaras på lämpligt sätt av alla aktörer samt stärkas genom interreligiös och interkulturell dialog, i enlighet med artikel 18 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och Europeiska unionens värden såsom de fastställs i EU-fördragen och i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Parlamentet betonar att stater har en skyldighet att garantera religions- och trosfriheten och behandla alla människor lika, utan diskriminering på grund av religion eller trosuppfattning, i syfte att bevara fredliga, demokratiska och pluralistiska samhällen som respekterar mångfald och olika trosuppfattningar.
2. Europaparlamentet ser med djup oro på de senaste årens dramatiska ökning av antalet kränkningar av religions- och trosfriheten i världen och förföljelsen av troende och icke-troende. Parlamentet fördömer utnyttjandet av religionsfrågan för politiska syften liksom våld, trakasserier och sociala påtryckningar riktade mot individer eller grupper av människor på grund av tanke- eller samvetsfrågor, religion eller trosuppfattning. Parlamentet fördömer förföljelse och angrepp riktade mot etniska och religiösa grupper, icke-troende, ateister och andra minoriteter, mot kvinnor och flickor samt mot individer på grund av deras sexuella läggning. Parlamentet fördömer påtvingad konvertering och skadlig praxis såsom kvinnlig könsstympning, tvångsäktenskap och viss annan praxis som är knuten till eller uppfattas som religions- eller trosutövande och kräver att de ansvariga för sådana kränkningar omedelbart ställs till svars. Parlamentet betonar att kränkningar av religions- och trosfriheten ofta ligger till grund för eller förvärrar krig eller andra former av väpnade konflikter och leder till brott mot humanitär rätt, till exempel massmord och folkmord. Parlamentet understryker att kränkningar av religions- och trosfriheten undergräver demokratin, hindrar utveckling och påverkar åtnjutandet av andra grundläggande fri- och rättigheter negativt. Parlamentet betonar att detta innebär att det internationella samfundet, EU och dess medlemsstater har en skyldighet att på nytt bekräfta sin vilja och stärka sina insatser för att främja religions- och trosfrihet för alla.
3. Europaparlamentet betonar att EU och dess medlemsstater i enlighet med artikel 21 i EU-fördraget har förbundit sig att öka respekten för mänskliga rättigheter som en vägledande princip för EU:s utrikespolitik. Parlamentet ser med stor glädje på att EU:s riktlinjer från 2013 integrerar främjandet och skyddet av religions- och trosfriheten i EU:s utrikespolitik och yttre åtgärder och anser att medvetandehöjande åtgärder och efterlevnad av riktlinjer bör förstärkas ytterligare i detta hänseende.
4. Europaparlamentet betonar att EU i enlighet med artikel 17 i EUF-fördraget ska upprätthålla en öppen, tydlig och regelbunden dialog med kyrkor och religiösa sammanslutningar samt filosofiska och konfessionslösa organisationer. Parlamentet framhåller effekten av sådana dialoger när det gäller respekten för andra mänskliga

rättigheter. Parlamentet betonar att sådana interreligiösa och interkulturella dialoger ofta bemöts med större öppenhet av vissa av EU:s internationella partner och fungerar som en utgångspunkt för framsteg på andra områden.

5. Europaparlamentet betonar vikten av att nå ut till icke-troende i länder där dessa inte kan organisera sig eller utöva mötesfrihet.

EU:s strategi för att främja och skydda religions- och trosfriheten genom internationella relationer och internationellt samarbete

6. Europaparlamentet välkomnar den ökade tonvikten på främjande av religions- och trosfrihet i EU:s utrikespolitik och yttre åtgärder på senare år, särskilt genom den globala strategin för Europeiska unionens utrikes- och säkerhetspolitik och EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati för 2015–2019. Parlamentet ser med glädje på att denna förbättring har bemötts med en intensifierad vilja från många partnerländers sida att efterleva artiklarna 18 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna respektive den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.
7. Europaparlamentet noterar kommissionens ordförandes inrättande 2016 av posten EU:s särskilda sändebud för främjande av religions- och trosfrihet utanför EU, vilket gjordes som svar på parlamentets resolution av den 4 februari 2016. Parlamentet anser att utnämmandet av det särskilda sändebudet är ett viktigt steg framåt och ett tydligt erkännande av att religions- och trosfrihet är en del av EU:s människorättsstrategi inom dess utrikespolitik och yttre åtgärder, både bilaterala och multilaterala, samt av utvecklingssamarbetet. Parlamentet uppmanar det särskilda sändebudet att fortsätta sitt engagemang och samarbete samt upprätthålla komplementariteten mellan sändebudets åtgärder och de åtgärder som EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter vidtar på detta område, inbegripet främjandet av EU:s riktlinjer. Parlamentet välkomnar det aktiva stödet till det särskilda sändebudet från kommissionsledamoten med ansvar för internationellt samarbete och utveckling och från generaldirektoratet för internationellt samarbete och utveckling.
8. Europaparlamentet betonar vikten av att koppla samman åtgärder för att främja religions- och trosfrihet och inter- och intrareligiösa dialoger, interkonfessionella dialoger, dialoger som inbegriper olika övertygelser, interkulturella dialoger och dialoger som inbegriper olika övertygelser med förebyggande av religiös extremism på ett kompletterande och ömsesidigt förstärkande sätt, som ett sätt att upprätthålla religions- och trosfrihet i världen, särskilt med grannländer och andra länder med vilka EU har särskilda förbindelser. Parlamentet understryker att konfessionslösa, humanistiska och sekulära organisationer också spelar en viktig roll för att förebygga religiös extremism.
9. Europaparlamentet kräver ökat samarbete för att hindra förföljelse av minoriteter på grund av tanke- eller samvetsfrågor, religion eller trosuppfattning, skapa förutsättningar för fredlig samexistens i diversifierade samhällen och säkerställa en fortlöpande dialog mellan religiösa ledare och aktörer, akademiker, kyrkor och andra trosbaserade organisationer, grupper av icke-troende, nationella människorättsinstitutioner, människorättsförsvarare, organisationer för kvinnors rättigheter, ungdomsorganisationer, företrädare för det civila samhället och medier. Parlamentet uppmanar Europeiska utrikestjänsten och EU-delegationerna att tillsammans med sina

samtalspartner fastställa ett antal gemensamma mål för att främja religions- och trosfriheten genom människorättsdialog.

10. Europaparlamentet anser att bristande förståelse av religioner samt bristande kunskap och insikt om vilken roll religioner spelar för en stor del av mänskligheten underblåser fördomar och stereotyper som bidrar till att öka spänningar, missuppfattningar och handlingssätt som genomsyras av bristande respekt och orättvisa gentemot de synsätt och beteenden som finns hos en stor del av befolkningen. Parlamentet betonar vikten av utbildning för att bevara och bygga upp religions- och trosfriheten i hela världen samt bekämpa intolerans. Parlamentet uppmanar personer i ledande ställning inom mediekommunikation och sociala medier att på ett positivt och respektfullt sätt bidra till offentliga debatter för att undvika fördomar och stereotyper riktade mot religioner och troende och att utöva sin yttrandefrihet på ett ansvarsfullt sätt i enlighet med artikel 10 i Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna.
11. Europaparlamentet beklagar djupt att vissa länder har, tillämpar eller planerar att införa straffrättsliga lagar med straff för hädelse, konvertering eller apostasi, inbegripet dödsstraff. Parlamentet beklagar djupt att dessa lagar i allmänhet syftar till att begränsa religions- och trosfriheten och yttrandefriheten och ofta används som ett medel för att förtrycka minoriteter och kväsa politiskt motstånd. Parlamentet framhåller också situationen för vissa andra länder som upplever eller riskerar konflikter där religiösa frågor är en pådrivande faktor eller utnyttjas. Parlamentet uppmanar EU att stärka sitt politiska åtagande att i sina utrikespolitiska insatser som riktar sig till de berörda länderna prioritera att få till stånd ett upphävande av sådana diskriminerande lagar och att sätta stopp för förtrycket av människorättsförsvarare och inskränkningen av det civila samhället på religiösa grunder. Parlamentet uppmanar med eftertryck EU att inkludera en människorättsdialog som omfattar respekt för religions- och trosfrihet i alla förhandlingar som inleds i syfte att ingå avtal med länder utanför EU.
12. Europaparlamentet fördömer att Sacharovpristagaren Raif Badawi fortfarande är frihetsberövad efter en rättsvidrig rättegång och uppmanar med eftertryck de saudiska myndigheterna att omedelbart och ovillkorligen frige honom.
13. Europaparlamentet uppmanar de pakistanska myndigheterna att säkerställa att Asia Bibi och hennes familj är trygga.

Det särskilda sändebudet för främjande av religions- och trosfrihet utanför EU

14. Europaparlamentet ser med glädje på att det särskilda sändebudet har utvecklat effektiva arbetsnätverk inom kommissionen, liksom med rådet, Europaparlamentet och andra berörda parter. Parlamentet uppmanar det särskilda sändebudet att årligen rapportera om de länder han besökt och om sina tematiska prioriteringar.
15. Europaparlamentet uppmanar rådet och kommissionen att göra en transparent och grundlig bedömning av ändamålsenligheten med och mervärdet av att ha ett särskilt sändebud, i samband med att sändebudets mandat förnyas. Parlamentet uppmanar rådet och kommissionen att på grundval av denna bedömning ge lämpligt stöd till det särskilda sändebudets institutionella mandat, kapacitet och uppgifter genom att undersöka möjligheten till en flerårig period, med en årlig översyn, och genom att utveckla arbetsnätverk inom alla relevanta EU-institutioner.

16. Europaparlamentet understryker att det särskilda sändebudets arbete främst bör inriktas på att främja tanke-, samvets-, religions- och trosfrihet och på rätten att inte ha någon trosuppfattning alls, rätten till avfällighet och rätten att ansluta sig till en ateistisk åskådning, samtidigt som även situationen för utsatta icke-troende beaktas. Parlamentet rekommenderar att det särskilda sändebudets roll innefattar bland annat att öka synligheten, ändamålsenligheten, samstämmigheten och ansvarsskyldigheten i EU:s politik för religions- och trosfrihet utanför EU, att till Europaparlamentet, rådet, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik samt kommissionen lämna en årlig lägesrapport och en övergripande rapport om det särskilda sändebudets mandat när detta avslutas, och att ha ett nära samarbete med rådets arbetsgrupp för de mänskliga rättigheterna (COHOM).
17. Europaparlamentet berömmar insatserna av EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter, även när det gäller religions- och trosfrihet. Parlamentet betonar att det vid utformningen av institutionella mandat är viktigt att undvika överlappning av arbetsuppgifter och behörigheter mellan det särskilda sändebudet och EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter.
18. Europaparlamentet konstaterar att flera medlemsstater nyligen har inrättat nya poster med ansvar för religions- och trosfrihet och en roll som liknar det särskilda sändebudets. Parlamentet understryker behovet av en enhetlig hållning som omfattar rättigheterna för alla trossamfund samt för icke-troende. Parlamentet uppmuntrar till samarbete mellan det särskilda sändebudet och nationella tjänstemän med ansvar för religions- och trosfrihet utanför det egna landet samt med COHOM och Europaparlamentet. Parlamentet efterlyser ett fördjupat samarbete mellan samt gemensamma och ömsesidiga insatser från EU-delegationerna och medlemsstaternas ambassader för att säkerställa att man håller en konsekvent och enad linje när det gäller att främja religions- och trosfrihet utanför EU och stödja grupper och individer vars religions- och trosfrihet inskränks.
19. Europaparlamentet rekommenderar att man överväger att inrätta en informell rådgivande arbetsgrupp bestående av företrädare för medlemsstaternas institutioner på området religions- och trosfrihet och andra berörda institutioner samt Europaparlamentets företrädare och experter, akademiker och företrädare för det civila samhället, inbegripet kyrkor och andra trosbaserade organisationer samt konfessionslösa organisationer.
20. Europaparlamentet rekommenderar att det särskilda sändebudet ska vidareutveckla samarbetet med sina motsvarigheter utanför EU, i synnerhet genom att nära samarbeta med och stödja det arbete som utförs av EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter och FN:s olika särskilda rapportörer, i synnerhet rapportören om religions- och trosfrihet, och undersöka möjligheten till gemensamma EU–FN-initiativ om diskriminering mot religiösa grupper och minoriteter samt icke-troende och personer som har bytt, kritiserat eller övergett en religion samt utarbeta gemensamma förslag om hur sådan diskriminering kan stoppas. Parlamentet noterar förslaget att införa en officiell årlig internationell dag under ledning av FN till minne av offer för och överlevare av religiös förföljelse.

EU:s riktlinjer om främjande och skydd av religions- och trosfrihet

21. Europaparlamentet anser att EU:s riktlinjer innehåller en tydlig uppsättning politiska

riktlinjer, principer, normer och teman för prioriterade åtgärder samt en verktygslåda för övervakning, utvärdering, rapportering och démarcher för EU-företrädare i tredjeländer, som utgör en robust strategi som gör att EU och dess medlemsstater effektivt kan främja tanke-, samvets- och religionsfrihet utanför EU.

22. Europaparlamentet begär att man snarast möjligt genomför EU:s riktlinjer om främjande och skydd av religions- och trosfrihet i praktiken för att göra EU mer inflytelserikt när det gäller att främja religions- och trosfrihet i hela världen. Parlamentet betonar att förståelse för hur samhällen kan formas och påverkas av tankar, religioner och andra former av kultur- och trosyttringar, även avsaknad av tro, är grundläggande för att bättre förstå hur man kan främja religions- och trosfrihet genom EU:s utrikespolitik och internationella samarbete. Parlamentet anser att lika stor uppmärksamhet bör riktas mot situationen för icke-troende, ateister och apostater som utsätts för förföljelse, diskriminering och våld.
23. Europaparlamentet efterlyser ökad kunskap om religions- och trosfrihet och välkomnar därför de ansträngningar som Europeiska utrikestjänsten och kommissionen hittills har gjort för att erbjuda utbildning för att öka kunskaperna hos EU-tjänstemän och nationella diplomater om religion och trosuppfattningar, även historiskt sett, men också om situationen för religiösa minoriteter och icke-troende, med beaktande av principerna om mångfald och neutralitet. Parlamentet betonar emellertid att det behövs bredare och mer systematiska utbildningsprogram som skulle öka medvetenheten om och användningen av EU:s riktlinjer bland EU:s och medlemsstaternas tjänstemän och diplomater och stärka samarbetet med det särskilda sändebudet. Parlamentet rekommenderar att den stora mångfalden av akademiker, kyrkor, trossamfund och religiösa organisationer liksom konfessionslösa organisationer, människorättsorganisationer och civilsamhällesorganisationer deltar i denna utbildningsprocess. Parlamentet uppmanar kommissionen och rådet att tillhandahålla tillräckliga resurser för sådana utbildningsprogram.
24. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och Europeiska utrikestjänsten att säkerställa att det finns ett särskilt kapitel om religions- och trosfrihet i EU:s årliga rapporter om mänskliga rättigheter och demokrati i världen liksom i lägesrapporter om genomförandet av EU:s riktlinjer, som ska överlämnas till parlamentet och rådet. Parlamentet noterar att det fastställs i EU:s riktlinjer att COHOM ska utvärdera deras genomförande efter tre år och att ingen sådan utvärdering har meddelats eller offentliggjorts. Parlamentet efterlyser ett omedelbart offentliggörande av denna utvärdering. Parlamentet anser att utvärderingen bör ta upp bästa praxis, identifiera områden för förbättringar och innehålla konkreta rekommendationer om genomförandet i enlighet med en angiven tidsplan och delmål med en regelbunden årlig utvärdering. Parlamentet anser att utvärderingen ska inkluderas i EU:s årliga rapporter om mänskliga rättigheter och demokrati i världen.
25. Europaparlamentet betonar den roll som kontaktpunkterna för mänskliga rättigheter, inbegripet religions- och trosfrihet, spelar inom alla EU-delegationer och GSFP-uppdrag. Parlamentet efterlyser tillräckliga resurser till dessa delegationer och uppdrag så att de kan utföra sitt arbete med att övervaka, bedöma och rapportera om angelägna människorättsituationer, även när det gäller respekten för religions- och trosfriheten.
26. Europaparlamentet erinrar om vikten av landsstrategierna för mänskliga rättigheter och

demokrati, som gör det möjligt att anpassa EU:s åtgärder efter varje lands särskilda situation och behov. Parlamentet anser att frågor med koppling till tanke-, samvets- och religionsfrihet måste uppmärksammas i tillräcklig utsträckning och att riktlinjer måste utarbetas för EU:s åtgärder, så att dessa frågor kan tas upp i landsstrategierna närhelst respekten för tanke-, samvets- och religionsfrihet äventyras. Parlamentet upprepar att ledamöterna av Europaparlament bör få tillgång till innehållet i dessa strategier.

EU:s åtgärder för tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet inom multilaterala forum

27. Europaparlamentet välkomnar EU:s åtagande att främja religions- och trosfrihet inom multilaterala forum, särskilt inom FN, Europarådet och OSSE samt med Islamiska samarbetsorganisationen (OIC). Parlamentet stöder i detta hänseende EU:s samarbete med FN:s särskilda rapportör om religions- och trosfrihet och kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter. Parlamentet rekommenderar att EU fortsätter att inta en ledande roll i fråga om resolutioner i FN:s generalförsamling och FN:s råd för mänskliga rättigheter och att sträva efter att bilda allianser och försvara gemensamma ståndpunkter med tredjeländer och internationella organisationer. Parlamentet uppmanar EU och OIC att överväga att utarbeta en gemensam resolution om religions- och trosfrihet inom FN.

EU:s finansieringsinstrument

28. Europaparlamentet ser med glädje på att religions- och trosfrihet fastställts som en prioritering för det europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter (EIDMR). Parlamentet noterar ökningen av EIDMR-finansiering som tilldelats projekt med koppling till religions- och trosfrihet efter det att EU:s riktlinjer antogs. Parlamentet uppmanar kommissionen och Europeiska utrikestjänsten att säkerställa att EU:s diplomatiska insatser för att främja mänskliga rättigheter, inbegripet religions- och trosfrihet, och EIDMR-finansierade projekt förstärker varandra, och att agera i enlighet med principerna om neutralitet, pluralism och rättvisa vid tilldelning av medel. Parlamentet betonar att religions- och trosfrihet också kan stödjas med andra instrument än medel avsedda för mänskliga rättigheter, bland annat medel för konfliktförebyggande åtgärder eller för utbildning och kultur. Parlamentet uppmanar kommissionen och rådet att bibehålla en tillräcklig finansiering för projekt med koppling till religions- och trosfrihet inom EU:s externa finansieringsinstrument i den fleråriga budgetramen för 2021–2027. Parlamentet kräver att EIDMR ska kunna finansiera skydd eller fri lejd för fria tänkare och människorättsförsvarare som hotas eller förföljs i hemlandet.
29. Europaparlamentet efterlyser insatser för insyn vid tilldelning av finansiering och kontroll av användningen av medel när det gäller religiösa organisationer och deras verksamheter.
30. Europaparlamentet betonar att EU:s politik på områdena fred, säkerhet och konfliktförebyggande samt utveckling och samarbete omfattar problem som man kan hitta lösningar på tillsammans med bland andra kyrkor, religiösa ledare, akademiker, religiösa samfund och trossamfund samt både religiösa och konfessionslösa organisationer, som alla är en viktig del av det civila samhället. Parlamentet erkänner vikten av att ta hänsyn till mångfalden i fråga om kyrkor, religiösa samfund och trossamfund samt religiösa eller konfessionslösa organisationer som utför praktiskt utvecklingsarbete och humanitärt arbete för och med samhällen. Parlamentet uppmanar rådet och kommissionen att, när så är relevant, införliva mål och aktiviteter som rör

främjande och skydd av religions- och trosfrihet i programplaneringen för finansieringsinstrument som är kopplade till dessa politikområden, närmare bestämt Europeiska utvecklingsfonden, finansieringsinstrumentet för utvecklingssamarbete, det europeiska grannskapsinstrumentet, instrumentet som bidrar till stabilitet och fred och instrumentet för stöd inför anslutningen samt andra instrument som kan inrättas inom relevanta områden efter 2020.

o

o o

31. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Europeiska utrikestjänsten, medlemsstaternas regeringar och parlament samt FN.